

ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ για τον κορωνοϊό

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΠΑΝΑΝΟΥ**
d.pananou@realnews.gr

Ως ένα επιστημονικό γεγονός ιστορικών διαστάσεων, εφάμιλλο ίσως της ανακάλυψης των αντιβιοτικών, χαρακτηρίζουν οι επιστήμονες την πρόσφατη έναρξη των εμβολιασμών στον πληθυσμό της Βρετανίας και σύντομα και σε άλλες χώρες του πλανήτη. Αν και παραμένουν αναπάντητα ορισμένα κρίσιμα ερωτήματα για τα εμβόλια, εντούτοις, σύμφωνα πάντα με τους ειδικούς, σε λίγους μήνες η ανθρωπότητα θα έχει κερδίσει τη «μάχη» κατά της πανδημίας της COVID-19.

Ο **Γιάννης Τούντας**, καθηγητής Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής του ΕΚΠΑ, και ο **Ευάγγελος Μανωλόπουλος**, καθηγητής Φαρμακολογίας, Φαρμακογονιδιωματικής και Ιατρικής Ακριβείας στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, παραθέτουν τις επιστημονικές τους απόψεις και γνώσεις στη **Realnews**, σε μια προσπάθεια να «αποκωδικοποιήσουν» κρίσιμα ζητήματα, μύθους και πραγματικότητες, γύρω από την αποτελεσματικότητα και την ασφάλεια των εμβολίων, αλλά και τη χορήγηση τους στους πολίτες.

■ Τα εμβόλια θα εξαφανίσουν τον κορωνοϊό;

Γιάννης Τούντας: Σε κάθε περίπτωση, ακόμα και αν εξασφαλιστεί η αναγκαία ποσότητα εμβολίων, η καταπολέμηση της πανδημίας δεν συνεπάγεται αναγκαστικά και την πλήρη εξαφάνιση του κορωνοϊού από τη ζωή μας. Είναι πιθανόν να παραμείνει σε ενδημική μορφή ή να εμφανίζει επαναλαμβανόμενες εποχικές επιδημίες, χωρίς να αποκλείονται και οι μεταλλάξεις που μπορεί να τον καταστήσουν πιο επικίνδυνο στο μέλλον ή να τον εξαφανίσουν πλήρως. Ούτε μπορεί να αποκλείσουμε το ενδεχόμενο να αντιμετωπίσει η ανθρωπότητα στο κοντινό μέλλον και άλλες ιογενείς επιδημίες ή πανδημίες.

■ Αν κάποιος είναι ασυμπτωματικός και εμβολιαστεί, τι θα γίνει;

Ευάγγελος Μανωλόπουλος: Δεν υπάρχει κανένας λόγος ανησυχίας. Σε αυτή την περίπτωση, πιθανόν θα ενισχυθεί ακόμα περισσότερο το ανοσοποιητικό του σύστημα απέναντι στον κορωνοϊό. Σε αυτή, όμως, την πρώτη φάση του εμβολιασμού, που η διαθεσιμότητα των εμβολίων θα είναι περιορισμένη, θα είναι σπατάλη να στερούμαστε το εμβόλιο από κάποιον/α άλλο/η που δεν έχει προστασία.

■ Μετά το εμβόλιο θα έχουμε ανοσία. Για πόσο διάστημα θα διαρκεί;

Γιάννης Τούντας: Στις αρχικές εκτιμήσεις ότι θα χρειαστούν επτά ημέρες μετά τη δεύτερη δόση προστέθηκαν νεότερες πληροφορίες, σύμφωνα με τις οποίες η ανοσία θα αρχίσει να χτίζεται σταδιακά από την πρώτη δόση, τουλάχιστον για το εμβόλιο της Pfizer. Τις επόμενες ημέρες θα έχουμε πολύ πιο σαφή γνώση για το χρονικό διάστημα που θα απαιτείται για την απόκτηση της ανοσίας. Αναμένουμε, επίσης, να αποσαφηνιστεί αν θα προφυλάσσει μόνο από τη νόσηση ή και από τη μόλυνση. Θα έχουμε, όμως, στη διάθεσή μας όχι ένα, αλλά περισσότερα εμβόλια, με διαφορετικές προδιαγραφές. Το ερώτημα παραμένει για την ακριβή διάρκεια της ανοσίας που θα επιτυγχάνεται. Στους ασθενείς έχει αναφερθεί πως η ανοσία που αποκτούν διαρκεί κατά μέσο όρο 6-8 μήνες. Υπάρχουν, όμως, και ασθενείς τα αντισώματα των οποίων μειώνονται πιο σύντομα.

■ Πόσες δόσεις του εμβολίου θα χρειαστούν και ποιο είναι το χρονικό διάστημα που θα μεσολαβήσει;

Ευάγγελος Μανωλόπουλος: Τα δύο εμβόλια που κατά πάσα πιθανότητα θα πάρουν σύντομα έγκριση από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων και θα αρχίσουν αμέσως μετά να διατίθενται στη χώρα μας χορηγούνται σε 2 δόσεις, που πρέπει να απέχουν 3 με 4 εβδομάδες μεταξύ τους. Μετά τη δεύτερη δόση χρειάζεται να περάσουν ακόμα 1 με 2 εβδομάδες για να είμαστε σίγουροι ότι έχει «χτιστεί» επαρκώς η ανοσία του οργανισμού στον SARS-CoV-2. Η προστασία, λοιπόν, ουσιαστικά αρχίζει περίπου 5 με 6 εβδομάδες μετά την αρχική δόση. Οι πρώτοι εμβολιαζόμενοι των αρχών Ιανουαρίου θα αρχίσουν να έχουν προστασία προς το τέλος Φεβρουαρίου. Μάλιστα, πολύ πρόσφατα, οι επιστήμονες του FDA, που μελέτησαν εξονυχιστικά τα στοιχεία της μελέτης του εμβολίου της Pfizer και εισηγήθηκαν θετικά για την έγκρισή του, ανακοίνωσαν ότι οι περισσότεροι εμβολιασμένοι εμφανίζουν ισχυρή ανοσία ήδη δύο εβδομάδες μετά την πρώτη δόση.

■ Υπάρχουν αντενδείξεις εμβολιασμού;

Γιάννης Τούντας: Αναμένονται πιο συγκεκριμένες οδηγίες για τυχόν αντενδείξεις εμβολιασμού επί της ύπαρξης ορισμένων νοσημάτων ή σε περιπτώσεις ατόμων με υψηλό ιικό φορτίο. Ήδη αναφέρθηκαν αντιδράσεις σε άτομα με έντονες αλλεργίες. Έχουν, επίσης, αποκλειστεί προς το παρόν οι έγκυες και τα μικρά παιδιά, λόγω έλλειψης σχετι-

κών κλινικών μελετών. Σε κάθε περίπτωση, όμως, τα εμβόλια είναι ασφαλή και η αντίστροφη μέτρηση για την απόκτηση της πολυπόθητης συλλογικής ανοσίας έχει αρχίσει.

■ Αν κάποιος επιμένει να μην εμβολιαστεί και οι γύρω του εμβολιαστούν, θα κινδυνεύει;

Ευάγγελος Μανωλόπουλος: Δυστυχώς, ναι. Καθώς το εμβόλιο προστατεύει το άτομο που εκτίθεται στον SARS-CoV-2 από το να νοσήσει σοβαρά με COVID-19, δεν είναι σίγου-

ρο ότι ο/η εμβολιασμένος/η δεν θα γίνει θετικός/η στον κορωνοϊό. Δεν θα νοσήσει, λοιπόν, αλλά μπορεί να μεταδώσει.

■ Επαρκούν τα εμβόλια για να εμβολιαστούν όλοι οι πολίτες;

Γιάννης Τούντας: Θα χρειαστούν 6 με 7 μήνες για να εμβολιαστεί το αναγκαίο 70% του πληθυσμού. Σύμφωνα με τον σχεδιασμό, θα εμβολιάζονται 2 εκατομμύρια άτομα κάθε μήνα. Επειδή θα χρειαστούν 2 δόσεις, θα απαιτηθούν πιθανόν 7 μήνες για να εμβολι-

15 ερωτήσεις και απαντήσεις για τα εμβόλια που έρχονται

Ο **Γιάννης Τούντας**, καθηγητής Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής του ΕΚΠΑ, και ο **Ευάγγελος Μανωλόπουλος**, καθηγητής Φαρμακολογίας, Φαρμακογονιδιωματικής και Ιατρικής Ακριβείας στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, δίνουν αναλυτικές απαντήσεις σε κρίσιμα ερωτήματα

η άποψη
του **ΜΑΚΗ ΤΖΙΟΥΦΑ***

*Νομικός

Περί ελευθεριών και lockdown

ΝΟΜΙΖΩ ότι τώρα που κάποιες χώρες άνοιξαν τα καταστήματα και αντιμετωπίζουν τους πολίτες των ως ενήλικους προς επανάκτηση του δικαιώματός των να κυκλοφορούν ελεύθεροι, κάτι ανάλογο θα πρέπει να επιτραπεί κι εδώ. Γιατί πλέον βγάζει μάτι ότι διαφορετικά αντιμετωπίζεται η πανδημία στο Λονδίνο από ό,τι στην Αθήνα ή στη Νέα Υόρκη. Ουδείς, πάντως, μπορεί να ισχυριστεί ότι οι πολίτες εκεί επλήγησαν λιγότερο από ό,τι εμείς ή ότι επιδεικνύεται διά μιας τέτοια απόφασης ανευθυνότητα έναντι των πολιτών. Συγκριτικά εξετάζοντας την κατάσταση, εμείς είμαστε αυτοί που έχουν υπερβεί το «μέτρο» με το να διατηρούμε σε περισοτή ελευθερίες που άλλοι επανακτούν. Δεν μπορεί να υφίσταται τέτοια δυσαναλογία σε σχέση με δικαιώματα και ελευθερίες πολιτών υπό τις ίδιες έκτακτες συνθήκες πανδημίας. Γιατί, δηλαδή, άλλες χώρες έχουν διαφορετική απαίτηση συμμόρφωσης σε μέτρα προστασίας από τον κορωνοϊό από τους πολίτες των και άλλα εμείς; Εδώ ανακοινώθηκαν κάτι φτω-

χά ημίμετρα επανάκτησης ελευθεριών. Είναι παράλογο να λέμε ότι οι «άλλοι» δεν ξέρουν τι κάνουν κι ότι εμείς ξέρουμε! «Η κοίτα τους Αγγλους πώς ξεχούθησαν στους δρόμους» και να τους επιτιμούμε! Καλά έκαναν, αφού τους επετράπη, αυτό είναι η ζωή, μήπως το ξεχάσαμε; Αραγε, βρίσκουμε σωστό ότι δεν μας δίνεται πλέον από την κυβέρνηση ούτε ένα χρονοδιάγραμμα για το πότε θα επανακτήσουμε τις ελευθερίες μας; Τη στιγμή μάλιστα που η ανεργία, η φτώχεια και η κατάθλιψη έχουν χτυπήσει κόκκινο. Το δίλημμα αν επιλέγουμε την προστασία της δημόσιας υγείας ή την προστασία της οικονομίας είναι ξεπερασμένο, όταν οι πάντες και τα πάντα γύρω μας καταρρέουν. Η κυβέρνηση, αν θεωρεί ότι δεν πρέπει να της ξεφύγει η κατάσταση, ας επιτάξει ΜΕΘ από τον ιδιωτικό τομέα εν ανάγκη, για να ανασάνει το δημόσιο Σύστημα Υγείας, αντί να προσφέρει λεφτά για να βελτιώσουμε τα σπίτια μας! Δεν είναι ενδεδειγμένη λύση το lockdown και η παρατεταμένη στέρηση των ελευθεριών μας.

αστούν τα 7 εκατομμύρια πολιτών. Ερωτήματα, όμως, δημιουργούνται από το γεγονός ότι στη χώρα μας αντιστοιχούν περίπου 10 εκατομμύρια δόσεις, από το σύνολο των εμβολίων που έχει εξασφαλίσει προς το παρόν η Ε.Ε., οι οποίες επαρκούν για τον εμβολιασμό μόνο 5 εκατομμυρίων ατόμων.

■ Το εμβόλιο θα αλλοιώσει το DNA του ανθρώπινου οργανισμού;

Ευάγγελος Μανωλόπουλος: Δεν υπάρχει πραγματικά κανένας λόγος ανησυχίας για κάτι τέτοιο. Τα δύο εμβόλια που προηγούνται στην κούρσα για την έγκριση μεταφέρουν ένα RNA μήνυμα (messenger RNA) στο εσωτερικό του κυττάρου, το οποίο, αφού οδηγήσει τα ριβοσώματα στην παραγωγή τμήματος της πρωτεΐνης-ακίδας του κορωνοϊού, διασπάται πολύ γρήγορα από ειδικά κυτταρικά ένζυμα (τις κυτταροπλασματικές RNases). Ολη αυτή η διεργασία λαμβάνει χώρα στο κυτταρόπλασμα. Το mRNA του εμβολίου δεν φτάνει ποτέ στον πυρήνα του κυττάρου, όπου είναι φυλαγμένο το DNA, άρα δεν μπορεί με κανέναν τρόπο να το επηρεάσει.